

Onderdeel 1 – Globale beschrijving van de Christologie van Welker

De centrale vraag voor Welker is: *Wat betekent het hier en nu voor ons dat God zich in Christus heeft geopenbaard?* Want het christelijk geloof zegt wel dat God heeft zich geopenbaard in Christus, maar wat betekent die openbaring voor ons nu? Volgens Welker is de kern dat het continue en discontinue van de opgestane Christus zichtbaar is in onze hedendaagse werkelijkheid doordat gelovigen, door de Geest die Christus een opstandingslichaam gegeven heeft, in het opstandingslichaam worden ingesloten en gaan leven zoals Jezus deed. Zo is de belangrijke rol van Geest karakteristiek voor de Christologie van Welker.

Welker stelt in zijn zoektocht de vraag naar de historische Jezus. Een vraag die veel lijkt op zijn centrale vraag. Als God zich toen en daar openbaarde, doet de mens Jezus er dan toe voor de theologie? Welker concludeert dat het onderzoek naar de historische Jezus van belang is omdat hij geen arbitraire of willekeurige beelden van Jezus wil en omdat het ook een toegang tot God vormt. Kühn stelt ook de vraag naar de betekenis van de historische Jezus maar komt anders uit. Volgens Kühn vraagt het NT niet naar de historische Jezus, maar verkondigt het ons Jezus als de Christus. Een tweede argument bij Kühn is dat de geschiedenis nooit funderend kan zijn voor het geloof. Het historisch correct in beeld brengen van de historische Jezus is niet hetzelfde als het geloof dat deze mens belijdt als de Christus. Voor Welker is de historische Jezus wel belang omdat hij daarmee kan aanwijzen wat het betekent om jezelf in te houden ten gunste van anderen.

Welker sluit aan bij Jungel en Kitamori over een lijdende God omdat alleen een lijdende God kan ons helpen. Jungel legt er de nadruk op dat God zich identificeert met de lijdende Jezus. God in de hoogte is niet geïnteresseerd in God in de hoogte, omdat hij interesse heeft in het heil van de mensen. Kitamori stelt dat God lijdt, omdat mensen zich van Hem afkeren. Het kruis laat onze ellende zien. Joodse wet en Romeinse overheid bezitten instrumenten om het leven in goede banen te leiden maar die instanties blijken corrupt en de mensen zijn aan zichzelf overgeleverd. Er is geen instrument meer om iets te herstellen. Het kruis maakt zo de scheiding tussen God en mens/wereld duidelijk. Daar aan het kruis waar God wordt afgewezen, blijft toch een gemeenschap over van de mensheid en de Geest, waar juist de kloof duidelijk werd. De Geest geeft hier nieuwe mogelijkheden. Dat is het creatieve waarmee God herschept.

Opstanding is geen herleven stelt Welker. Hoe doorloopt Welker de argumentatie? Dat doet hij (op zijn Welker's) door in gesprek te gaan met Strauss, Bultmann, Ludeman, Pannenberg en Wright. Strauss stelt dat God en mens samengaan. Er is iets gebeurd rondom opstanding, maar er kan geen lijk levend geworden zijn. Bultmann ziet de opstandingsverhalen als een mythe die men existentieel moet verstaan. Christus staat op in het kerygma. Welker distantieert zich scherp van Bultmann. Ludeman ziet de opstanding als visioenen van de leerlingen van Jezus en niet als de opstanding van het lichaam zelf. Pannenberg zet in bij de informatie die Paulus geeft over de ontmoeting op de weg naar Damascus, omdat dat wat er gebeurd is niet goed uit de Evangelien te lezen is. Welker stelt vervolgens dat de Bijbelverhalen pluriformiteit laten zien. Het is onverdedigbaar om die pluriformiteit te reduceren tot Paulus' verhaal over zijn reis naar Damascus. Bij het nauwkeurig lezen van de evangeliën blijkt dat er werkelijk is er iets gebeurt, maar geen lichamelijke terugkeer. Niemand zegt *'Good that you are here again Jezus'*.¹ Wright bepleit dat Jezus opstaat met een fysiek robuust lichaam. En daar is Welker op

¹ Michael Welker, *God the Revealed, Christology*, trans. Douglas W. Stott, Michigan 2013, 117

tegen want hoe kan Jezus dan bijvoorbeeld door muren heen lopen? Jezus krijgt door de Geest een nieuw lichaam maar dat is geen vleeselijk lichaam. Er is er continuïteit en discontinuïteit.

Welker is er aan de ene beducht voor dat je de werkelijkheid van de opstanding bagatelliseert en aan de andere kant is hij er beducht voor dat je van de werkelijkheid van Christus los maakt van het gebeuren in de wereld van vandaag. God stapte in Christus in onze werkelijkheid. Zo slaat Welker de brug van opstanding naar koninkrijk. In zijn Christologie stelt Welker dat er wel degelijk ervaringen van de Geest mogelijk waarin de opgestane Christus aan het werk is. Daar waar echt gemeenschap wordt gevormd, waar vrede en recht wordt beoefend, daar is de Geest van God werkzaam.

De komende koninkrijk van God is als een emergente (opkomende) werkelijkheid en de kracht van de vrije creatieve zelf-terugtrekkende mens ten gunste van anderen. Er komt een nieuwe ordening op omdat de bestaande ordening nieuwe kwaliteiten krijgt. Een nieuwe kwaliteit die de hele configuratie van de materie verandert die men echter niet kan afleiden van de verschijnselen van de eerdere componenten. Men zou kunnen zeggen: doordat de Geest eraan toegevoegd wordt. Dat is precies de verborgen subtiele manier waarop God in deze wereld werkzaam is.

De opgestane heeft een lichaam gekregen van de Heilige Geest en door insluiting daaraan wordt aan mensen een nieuwe gemeenschap aangeboden. Doordat zij kunnen deelnemen aan die werkzaamheid van de Geest. Dat is die deelname aan het opstandingsleven van Christus die hier en nu op een verborgen manier concrete gestalte krijgt in de samenleving en in onze waarneembare werkelijkheid. Dat betekent dat aan mensen een nieuwe manier van leven en van samenleving wordt gegeven die mogelijkheden biedt op een goed en heilzaam leven. De gelovigen delen in de drie ambten van Christus als Koning, Priester en Profeet.

De drie ambten van Christus, Koning, Priester en Profeet worden zichtbaar in de gelovigen doordat ze deelnemen aan het opstandingslichaam door de Geest. Koninklijk gesproken is dat is iemand die zichzelf niet op de voorgrond zet, maar iemand die zichzelf inhoudt ten gunste van ander leven. Dat is precies de manier waarop de aardse Jezus geleefd. Op die manier kan aan het leven een nieuwe kwaliteit gegeven worden door de Geest die werkelijk heilzaam en veranderend is en ook zo ervaren kan worden op een nuchtere bijna constateerbare manier. In de eredienst is Christus priesterlijk aanwezig en daar gaat kracht van uit. Dat wordt vooral zichtbaar in doop en avondmaal. Het profetisch handelen van de gelovigen koppelt Welker aan het profetische spreken van God in Christus aan het kruis. Hoe kan men, als men profetisch spreekt, inderdaad weten dat men profetisch spreekt? Als men zelfkritisch spreekt, als men met de stem van God ook zelf onder kritiek staat. Dat is de hoge eis die de gemeente van zichzelf moet hebben als ze werkelijk op Christus betrokken wil zijn.

Hoe stelt Welker zich de uiteindelijke volheid van het koninkrijk voor? Welker wil niet een heilsstaat aan het eind van de geschiedenis waarin het koninkrijk van God van buiten binnenbreekt in de geschiedenis als een heel nieuw hoofdstuk in de geschiedenis. Dat wat opstaat is buiten de tijd en geestelijk. Als wij delen in de opstanding dan delen we met heel de werkelijkheid die wij zijn in de opstanding. Dat valt voor ons niet te denken. Welker pakt hier een oude theologische gedachte op dat voor God in eeuwigheid alles op hetzelfde moment present is. De hele geschiedenis kan aan Christus deelnemen door de Geest.

Onderdeel 2 – Thematiek uit hoofdstuk 4

De verhoogde Christus en Zijn koninkrijk.

Welker bespreekt in dit deel twee belangrijke thema's namelijk 1) De verhoogde Christus sluit de gelovigen in zijn opstandingslichaam in en 2) Christus heerst op een drievoudige manier, namelijk als profeet, koning en priester en de zijnen zijn op die drievoudige ambten betrokken en ingesloten.

Deze thematiek is belangrijk in het geheel van de Christologie van Welker omdat de opgestane en verhoogde Christus daarmee nooit zonder de gelovigen is. Het zou Welker te ver gaan om te zeggen dat de opstanding afhankelijk is van de geloofsgetuigen. Bultmann zou dat wel kunnen zeggen, want die wil dat soort noties ontmythologiseren en existentieel interpreteren. Bij Wright ligt het accent meer op de opstanding zelf waarbij de gelovigen worden betrokken. In die zin is de opgestane Christus nooit zonder de gelovigen. Dat ligt dicht aan tegen de oude opvatting dat de opgestane Christus nooit zonder de kerk is, maar dat is voor Welker te institutioneel gedacht.

Hoe sluit Christus de gelovig in zijn opstandingslichaam in? Door de Geest. Welker stelt dat de opgestane en verhoogde Christus niet apart van de Heilige Geest present is. De opgestane Christus krijgt een lichaam door de Geest en de Geest betreft ook gelovigen in dat lichaam zodat ze deel uitmaken van het leven van de opgestane na Pasen.² Als de opgestane een lichaam heeft gekregen door de Heilige Geest wordt aan mensen eigenlijk een nieuwe gemeenschap aangeboden zodat zij kunnen deelnemen aan die werkzaamheid van de Geest. En dat is geen toekomstmuziek. Dat is die deelname aan het opstandingsleven van Christus die hier en nu op een verborgen manier concrete gestalte krijgt in de samenleving en in onze waarneembare werkelijkheid. Het koninkrijk van God is daar waar God koning is. Dat is waar Christus werkt en waar zijn Geest mensen insluit in zijn opstandingslichaam. Zodat ze vandaaruit op een nieuwe creatieve manier heilzaam in de samenleving werkzaam zijn en zelf heil kunnen ervaren.

In de kracht van de Geest en door de komst van Zijn rijk openbaart de opgestane de liefhebbende en creatieve manier waarop God met de schepping omgaat. God overheerst niet, maar is op een subtiele manier aan het werk door de verborgen aanwezigheid van de opgestane in de kracht van de Geest.³ Door Jezus Christus en in de kracht van de goddelijke Geest openbaart Gods koninkrijk de liefhebbende, bewarende, heiligende en verheffende activiteit van de Schepper en drieënig God.⁴

Wat gebeurt er volgens Welker bij kruis en opstanding? Daar zijn onze oude instrumenten (wet en overheden) om een betere wereld te organiseren, ontmaskerd als precies die corrupteerbare instrumenten of machten die het slechtste kunnen bewerkstelligen. De Joodse wet en de Romeinse overheid spannen samen om God uit de wereld weg te werken, terwijl ze normaal gesproken niets van elkaar moeten hebben. God geeft daarom een nieuwe manier om wel heilzaam en goed te kunnen leven. Aan het kruis blijft een gemeenschap van Jezus met God door de Geest. En in het opstandingslichaam van Christus, dat wel lichamelijk maar niet vleeselijk is, waardoor de aardse Jezus een nieuwe vorm van bestaan krijgt door de Geest, worden de gelovigen ingesloten. Zo bewerkt God in de geschiedenis zelf nieuwe mogelijkheden om toch tot een nieuw en heilzaam leven te komen.

² Welker, *Christology*, 211

³ Welker, *Christology*, 210

⁴ Welker, *Christology*, 211

Welker is er aan de ene kant beducht voor dat men de werkelijkheid van de opstanding bagatelliseert en niet laat gelden en aan de andere kant is hij er beducht voor dat men van de werkelijkheid van Christus een soort buitenaards wezen maakt die van buitenaf dingen doet. Dat is absurd. Welker zegt dat God zo niet werkt. God werk op die manier dat Hij in Christus in de werkelijkheid stapt en in de kruisdood het failliet van het oude leven aantoonst. En tegelijk een nieuwe gemeenschap aanbiedt waarom goed en heilzaam leven wel mogelijk is in het opstandingslichaam die ons insluit. Als men strikt vanuit de rechtvaardigingsleer denkt dan gaat Welker hier te ver, door de gelovigen te veel in Christus te betrekken in plaats van apart van de gelovigen te laten werken. Maar Paulus en het evangelie van Johannes leggen wel degelijk de nadruk op het *'in Christus zijn'*. Zo slaat Welker de brug van opstanding naar koninkrijk.

Bij kruis krijgt vooral transformatie de volle aandacht en niet verzoening of loskoping. Maar, zonder verzoening gaat het niet want het belang van verzoening is dat wij onszelf geen nieuwe vorm van leven kunnen geven. Dus die transformatie kan pas een transformatie zijn als we wel eerst onze zonden onder ogen hebben gezien en hebben gezien dat we in die zin met God verzoend moeten worden en dat we van ons uit geen mogelijkheden meer hebben om met God en de wereld in het reine te komen. Transformatie is geen verbetering van wat er al was, maar het gaat door de kruis – en ontmaskering van wet en overheden - heen.

Van het drievoudige ambt naar de drievoudige gestalte van Christus koninkrijk.

Het tweede belangrijke thema in dit hoofdstuk van Welker komt bij Calvijn vandaan, namelijk de notie profeet, koning, priester.⁵ Die drie ambten zijn in de loop van de verwerking anders geïnterpreteerd dan door Calvijn zelf. Daniel Migliore heeft een interpretatie gegeven van de drie ambten waarbij Welker zich aansluit.⁶ Het koninklijke ambt van Christus heeft vooral te maken met Jezus aardse verschijning en werk, het profetische ambt heeft vooral te maken met kruis en opstanding en het hogepriesterlijke ambt heeft vooral te maken met de opgestane en verheven Christus. Christus heerst op een drievoudige manier. De zijnen worden op die drievoudige ambten betrokken en ingesloten.

Welker vindt dat Tillich, Bultmann en Dalferth een vernieuwing van de wereld te veel buiten Christus om formuleren en eigenlijk de vernieuwing van de wereld al in de schepping leggen.⁷ God is dan bij de schepping betrokken is als 'de grond van het zijn' (Tillich), 'de allesbepalende werkelijkheid' (Bultmann) en 'de werkelijkheid van het mogelijke' (Dalferth). Daarvan zegt Welker dat men daarmee de mogelijkheid van vernieuwde gemeenschap te veel baseert in de schepping en te veel buiten Christus om. Die nieuwe levensmogelijkheid wordt ons nu juist gegeven door Christus in de kracht van de Geest.

Geest-Christologie en Jezus Christus als "het Koninkrijk van God in Persoon": "De opgestane is niet zonder zijn mensen." De uitdagingen van de Pentecostale theologie.

Het subjectivistische geloof⁸ ziet Welker als een soort innerlijke secularisering van het christendom. En tegelijkertijd ziet hij de opkomst van het pentecostale christendom, waar God helemaal niet aan het verdwijnen is maar buitengewoon levendig present is. Dat zijn twee tegengestelde ervaringen. Welker wil in die spanning gaan staan. In zijn Christologie vaart Welker eigenlijk tussen die twee door. Er zijn

⁵ Welker, *Christology*, 212

⁶ Welker, *Christology*, 215

⁷ Welker, *Christology*, 211

⁸ Welker, *Christology*, 39

wel degelijk ervaringen van de Geest mogelijk waarin de opgestane Christus aan het werk is waar mensen op betrokken zijn waarvan men kan zeggen: hier is God werkzaam. Niet op een abstracte intellectuele academische manier maar waar gemeenschap wordt gevormd, waar vrede en recht wordt beoefend daar is de Geest van God werkzaam. Waar mensen die geen toekomst hadden toekomst krijgen, nieuwe levensmogelijkheden vinden, daar is de Geest van God werkzaam. Dat mag veel concreter gezegd worden dan in een westerse academische intellectuele wereld graag wil. Tegelijk zegt hij tegen de pentecostale dat het veel nuchterder en controleerbaarder kan.

Dan pakt hij het gesprek op met Frank Mecchia, een academisch gevormde pentecostale theoloog.⁹ Mecchia zegt dat de Geestdoop een belangrijk pentecostale traditie is die zegt dat de gelovigen worden betrokken in Christus heerschappij. De Geest van Christus stelt de gelovigen in staat om naar buiten te treden en om in de wereld als getuige van Christus werkzaam te zijn. Ook hier haalt Welker de gedachte weg dat de gelovigen worden ingesloten in dat opstandingslichaam door de Geest. De Geest sticht een gedifferentieerde polyfone dynamische vrije gemeenschap. Men kan geen schema op het werk van de Geest leggen. De Geest kan verschillend werken. Impliciet zet Welker hier een kritische kanttekening bij de gereformeerde traditie die eigenlijk in een schematisch verloop van het heilswerk van de Geest in mensen gelooft.

Het komende koninkrijk van God als een emergente (opkomende) werkelijkheid en de kracht van de vrije creatieve zelf-terugtrekkende ten gunste van anderen.

Er komt een nieuwe ordening op omdat de bestaande ordening nieuwe kwaliteiten krijgt. Er is materie, en door een onbekende ordening van materie gaat materie leven. Er komt uit anorganische natuur organische natuur op. Een stap van stenen naar planten. Die organische natuur (planten) kan ook psychisch leven krijgen (dieren). Dan kan de materie nog weer anders geconfigureerd worden waardoor ook geestelijk leven opkomt in de materie zodat die materie door de geest kan worden aangestuurd. De mens kan over grote afstand dingen bekijken en kan in haar geest herinneringen en toekomstige beelden met elkaar combineren om zo de wereld te ordenen. Wat emergeert¹⁰ is een nieuwe kwaliteit die de hele configuratie van de materie verandert. Er komt iets nieuws op doordat de delen waaruit het geheel bestaat nieuw worden georganiseerd en daardoor nieuwe kwaliteiten krijgt. Er komt een nieuwe kwaliteit op, maar die nieuwe kwaliteit kun je niet reduceren tot zijn oude constellatie. Zo komt het koninkrijk op, volgens Welker. Zo komt het koninkrijk steeds op. Doordat er een nieuwe kwaliteit tot stand komt in de bestaande delen die we niet kunnen verklaren uit de voorgegeven delen maar die toch precies bestaat uit de samenhang van die delen van elkaar. Je zou kunnen zeggen: doordat de Geest eraan toegevoegd wordt. Dat is precies de verborgen subtiële manier waarop God in deze wereld werkzaam is.

De Geest werkt in de gelovigen zodat zij zichzelf inhouden ten gunste van ander leven. Dat is iemand die zichzelf niet op de voorgrond zet. Dat is precies de manier waarop de aardse Jezus geleefd, die zichzelf heeft gegeven voor anderen en zichzelf niet heeft laten gelden maar zichzelf heeft ingehouden. Dat is misschien wel de grootste gave die de Geest aan mensen geeft in de Geest van Christus. Wat er dan gebeurt is dat een bestaande situatie opnieuw geconfigureerd wordt en dat er die nieuwe kwaliteit door de Geest opkomt. Dan kan de situatie werkelijk veranderen waardoor men kan zeggen dat Gods Geest aan het werk is. Als mensen er toch bang voor zijn om zich in te houden ten gunste van anderen

⁹ Welker, *Christology*, 217

¹⁰ Welker, *Christology*, 229

dan vertrouwen ze onvoldoende op de Geest. Daardoor staan ze zelf het koninkrijk van God in de weg. Het koninkrijk van God is in die zin iets wat God niet alleen bepaalt, want dat zou overrulen en beheersen zijn. God kiest er zelf voor om op deze subtiele verborgen manier in de geschiedenis werkzaam te zijn.

De koninklijke aanwezigheid van Christus met de zijne en de bevrijdende macht van de liefde: Diaconaal bestaan en christelijk humanisme.

Het koninkrijk van Christus is bij de zijnen aanwezig waar zij leven in een diaconaal bestaan en christelijke humanisme waarin zij zichzelf leren inhouden ten gunste van anderen uit liefde. Christus regeert als opgestane in de gemeenschap van gelovigen die in zijn lichaam worden ingesloten. Dan doen de gelovigen eigenlijk precies wat de aardse Jezus deed, namelijk zichzelf inhouden ten gunste van ander leven. En op die manier kan aan het leven een nieuwe kwaliteit gegeven worden door de Geest die werkelijk heilzaam en veranderend is en ook zo ervaren kan worden op een nuchtere bijna constateerbare manier. Op die manier wordt werkelijk samenleven in vrede en recht gestalten gegeven in de Geest van aardse Jezus.

In het licht van het bestaan van Jezus voor Pasen ontwikkelt de koninklijke heerschappij van Christus in de zijnen duidelijke contouren en daarin wordt een duidelijke boodschap ontwikkeld van vrijheid en diaconale liefde. In het licht van het uitstorten van de Geest is het deze zelfde koninklijke heerschappij die hiërarchische en monarchische organisatievormen revolutioneert. Zowel in de kerkelijke sfeer als ook indirect in de politieke vormen van regelgeving en organisatie, omdat deze koning tegelijkertijd broeder en vriend is, of zelfs iemand die arm is en een buitenstaander is.¹¹

De publieke theologie en de eschatologische Christus

Hier pakt Welker de discussie op met de publieke theologie. Met Publieke theologie bedoelt Welker die bijzondere activiteit die de theologische relevantie wil onderzoeken van levensvragen waar wij als samenleving mee te maken hebben en hun institutionele vormgeving.¹² De koninklijke heerschappij van Christus krijgt gestalte doordat wij onszelf terughouden ten gunste van ander. Maar men kan niet, zoals de publieke theologie dat soms lijkt te willen doen, de theologie gebruiken als een instrument om maatschappelijke posities te veranderen, of om een politieke opvatting door te drukken.

Over de eschatologische Christus zegt Welker dat wij zijn eschatologische persoon ontmoeten in het verleden, heden en toekomst met zijn komend koninkrijk, en dat wij hopen en verwachten op zijn volledige openbaring in zijn vervolmaakt koninkrijk.¹³ Wederkomst is een verkeerde term volgens Welker. De hele thematiek van het *'in Christus zijn'* in de wat meer mystieke betekenis, ingesloten in het opstandingslichaam van Christus dat komt uit de vrijzinnige theologie van Albert Schweitzer. Volgens Schweitzer gaat het bij Paulus om de mystieke vorm van het *'in Christus zijn'*.

¹¹ Welker, *Christology*, 238, 239

¹² Welker, *Christology*, 245

¹³ Welker, *Christology*, 248

Onderdeel 3 – Welkers opvattingen resumeren en evalueren

God heeft zichzelf in Jezus Christus geopenbaard. Jezus Christus openbaart God zelf. Wordt God niet onherkenbaar *juist* in de die laagheid en onmacht van zowel kribbe als kruis? ‘Heeft geopenbaard’, is dat een constatering die refereert aan het verleden of refereert het ook aan een gebeuren waarvan het effect continueert in het heden?

Het pad van de Christologie bij Welker begint bij de complexe zoektocht aangaande historische Jezus, maar het gaat niet alleen daarom in zijn Christologie. De opstanding blijkt niet minder complex te zijn dan de historische Jezus, want de opgestane Christus behoudt zijn existentie van voor-Pasen met alle rijke charisma in een nieuwe vorm door de realiteit van de Geest. Jezus’ leven van voor-Pasen en zijn opstanding dienen Gods openbaring, en deze openbaring is uiteindelijk ook de redding, verlossing en verhoging van mens en schepping. Welker zet in op een hoge Christologie van de verhoogde Christus en zijn goddelijkheid vanuit zowel bijbelse tradities als klassieke theologische posities waaronder de drie ambten, koning, priester en profeet van Calvijn. Die drie ambten van Christus geven aan hoe mensen in Gods koninkrijk moeten leven in afhankelijkheid van de Geest van Christus.

Het sterke van Welker is de verbinding tussen de historische Jezus en de opgestane Christus als continuïteit en discontinuïteit door de Geest. Daarmee doet Welker aan de ene kant recht aan de historische afstand en tegelijkertijd recht aan de claim die de NT teksten neerleggen op het leven van de lezer. Anderzijds kan ik me niet aan de gedachte onttrekken dat de historische Jezus Welker heel goed uitkomt, zeker in combinatie met het opstandingslichaam door de Geest waarin gelovigen betrokken worden en zich inhouden ten gunste van anderen. Dat komt Welker namelijk goed van pas in zijn gesprek met bijvoorbeeld de financiële wereld van vandaag. Welker spreekt graag interdisciplinair over theologie. Hij waarschuwt weliswaar voor de neiging van de publieke theologie om theologische uitspraken te gebruiken voor het bereiken van politieke doelen. Maar is het niet zo dat Welker in zijn Christologie wel degelijk voorsorteert op het gesprek wat vandaag gevoerd moet worden, namelijk het inhouden ten gunste van anderen? Komt die notie nu echt op uit de kern van de Christologie of wordt een maatschappelijke wens van christelijke ondergrond voorzien?

Welker zou bij het interdisciplinair gesprek wellicht ook de Bijbelwetenschap kunnen insluiten. De uitspraken en keuzes die Welker in zijn Christologie maakt zijn zo omvattend dat een grondige weergave van zijn Bijbelstudie voor mij als lezer zeer behulpzaam zou zijn. Ik met Welker bijvoorbeeld nog wel wat willen doorpraten over 1 Korinthe 15:32 *‘in een ondeelbaar ogenblik’*. Daarin lees ik wel degelijk een ingrijpen in de tijd. En over het drievoudig ambt uit het OT ligt voor de mij vraag open of er wel voldoende recht gedaan wordt aan het gegeven dat in de OT die ambten nu juist gescheiden zijn. Het unieke in het OT is dat de koning bekritiseerd en gecorrigeerd kan worden door de profeet.

De Joodse wet en de Romeinse overheid spannen samen om God uit de wereld weg te werken, aldus Welker. Is dat niet wat overdreven? Dé Joodse wet? Het waren eigenlijk alleen de sadduceeën die in de tempel problemen hadden met Jezus omdat hij de tempel ging ‘reinigen’. En dé Romeinse overheid? Dat lijkt me hier ook wat veel gezegd. Dit was zeker niet het officiële beleid van de top uit Rome, want die wetgeving zat behoorlijk rechtvaardig in elkaar (ons huidig rechtstelsel heeft nog veel van het Romeinse recht in zich), maar dit was de geleefde (ongeoorloofde) praktijk in Judea waar Pilatus een lastig probleem probeerde weg te werken. Om dit als scharnier van de Christologie te maken lijkt me daarom wat ver gezocht. Ook hier lijkt Welker te willen uitkomen op bruikbaar materiaal voor het

interdisciplinair gesprek namelijk dat er corrupteerbare instrumenten zijn zowel in politiek als in religie.

Het sterke aan de Christologie van Welker is voor mij vooral zijn centrale vraag: Wat betekent het hier en nu voor ons van God zich in Christus heeft geopenbaard? Daarin wordt de claim gelegd op ons hier en nu. En de grote aandacht voor de Geest in de Christologie is verstandig omdat de opgestane en verhoogde juist daardoor present gesteld wordt in het hier en nu.